

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 96/13 i 89/16), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2015. GODINU HRVATSKE STRANKE PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-326/16
Sarajevo, 18. 07. 2017. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE.....	5
Predmet revizije.....	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine u 2015. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	680,00	0,52
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	1,55	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	106.769,99	81,60
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
9.	Ostali prihodi	23,388,52	17,88
I	Ukupni prihodi (1-9)	130.840,06	100,00
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	130.840,06	100,00

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, stranka je ostvarila rashode u ukupnom iznosu od 75.227,90 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je HSP BiH.

Stranka je registrovana 05.05.2004. godine kod Kantonalnog suda Kantona 10 u Livnu, Rješenjem broj: R-11/04, pod nazivom Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine. Dana 03.06.2004. godine politička stranka je promijenila naziv u Hrvatsku stranku prava Bosne i Hercegovine – Đapić - dr. Jurišić. Ista politička stranka je, Rješenjem broj: R/7-07 od 24.07.2007. godine, upisana u registar kod Općinskog suda u Mostaru, a potom je uslijedilo nekoliko izmjena naziva stranke, sjedišta i osoba ovlaštenih za njeno predstavljanje i zastupanje. Rješenjem Općinskog suda u Mostaru, broj: R/3-11 od 21.02.2012. godine, upisano je udruživanje političkih stranaka Hrvatski demokršćani i Hrvatsko zajedništvo Herceg-Bosne u Hrvatsku stranku prava Bosne i Hercegovine, koju su zastupali predsjednik stranke dr. Zvonko Jurišić i zamjenik predsjednika dr. Josip Perić.

Rješenjem Općinskog suda u Mostaru, broj: R/6-16 od 02.06.2016. godine, upisana je promjena osoba ovlaštenih za predstavljanje i zastupanje stranke, pa je kao predsjednik Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine upisan Stanko Primorac, a kao predsjednik Glavnog stana stranke upisan je Berisav Elez, umjesto dr. Zvonke Jurišića.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kneza M.V. Humskog broj 39¹.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2015. godinu je Krasnodar Vasić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine čine:

- Središnjica HSP BiH u Mostaru i
- Organizacioni dio HSP BiH u Brčko distriktu BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine za 2015. godinu i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Središnjeg ureda HSP BiH Mostar i
- Organizacionog dijela HSP BiH u u Brčko distriktu BiH.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i ostale prihode.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

U periodu od 2006. do 2014. godine, obavljani su pregledi i revizija godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine, nakon čega su izdati izvještaji o pregledu, odnosno reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon obavljenog pregleda finansijskog izvještaja za 2014. godinu, političkoj stranci su date preporuke: da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da uspostavi tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima, da finansijske izvještaje Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnosi u skladu sa Zakonima iz njene nadležnosti i da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, te u zakonom propisanim rokovima izmiruje porezne obaveze.

Nerealizovane preporuke:

Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom finansijskog izvještaja utvrđeno je da politička stranka nije donijela program utroška sredstava za 2015. godinu.

Obzirom da je sredstva, koja je obezbijedila iz budžeta, politička stranka koristila bez programa utroška sredstava, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih

---

¹ Hrvatska stranka prava BiH je, nakon što joj je najavljena revizija u prostorijama sjedišta stranke u ulici Kneza M.V. Humskog broj 39 u Mostaru, obavijestila Centralnu izborno komisiju BiH, aktom broj: P-108-09-03-17 od 09.03.2017. godine, da je privremeno promijenila sjedište, te ga premjestila u Ljubuški na adresi A.Šimića Stube bb.

stranaka, koji propisuje da stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

b) Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine prekršila je odredbe člana 11. i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine u poslovnim knjigama nije pravilno evidentirala dio prihoda i rashoda, nije pravilno vodila blagajničko poslovanje i nije izvršila usklađivanje obaveza sa dobavljačima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu stranka nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

- (1) Uvidom u evidencije blagajne, putem koje je stranka ostvarili gotovinski promet u iznosu od 25.074,55 KM, utvrđeno je da blagajnički izvještaji nisu sačinjavani na dnevnom nivou, nalozi za novčane isplate nisu odobreni od strane ovlaštenog lica u političkoj stranci i isti nisu potpisani od strane osobe koja je isplatila sredstva političke stranke. Također, blagajničke dokumente o izvršenim gotovinskim isplatama nisu potpisale ni osobe koje su primile novčana sredstva, što je suprotno principima blagajničkog poslovanja.

Uz naloge blagajne po kojima je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine izvršila gotovinske isplate, u ukupnom iznosu od 11.409,26 KM, nisu priloženi računi, niti drugi dokumenti na osnovu kojih su stranci, u godinama koje su prethodile 2015-oj, pravna lica fakturisala sljedeće iznose: „Interactive“ Široki Brijeg 4.843,80 KM, „Croatia studio“ Čapljina 3.929,20 KM, „Alkon“ Odžak 760,60 KM, Restoran „Pehar“ Mostar 754,00 KM, „Oscar“ Mostar 351,00 KM, „Radio HB“ Mostar 339,30 KM, „Duga Tehna“ Čitluk 184,83 KM i „Sonet“ Tomislavgrad 88,20 KM, što dovodi u pitanje vjerodostojnost blagajničkih transakcija.

- (2) Poslovne knjige i evidencije o prihodima i rashodima Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je uspostavila na nivou političke stranke, te je na isti način sačinila i finansijski izvještaj koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

- Politička stranka na obrascu 1.1. - *Opći podaci o političkoj stranci – teritorijalna organizacija stranke* navela samo Središnjicu političke stranke HSP BiH u Mostaru i organizacioni dio HSP BiH u Brčko distriktu BiH. Uvidom u poslovne knjige i finansijsku dokumentaciju stranke, odnosno ugovore o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da je Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine imala zaključene ugovore o zakupu poslovnih prostora u: Vitezu, Novom Travniku, Odžaku, Orašju i Čitluku, te je za iste u 2015. godini platila zakupninu u iznosu od 10.992,50 KM. Pored troškova zakupnine, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je za organizacione dijelove u Orašju i Novom Travniku imala i troškove električne energije i vode, što nedvosmisleno ukazuje na djelovanje pomenutih organizacionih dijelova, iako ih stranka nije prijavila u okviru svoje organizacione strukture.

Neprijavlivanjem kompletne organizacione strukture u finansijskom izvještaju, stranka je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 5, člana 10. i člana 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- (3) U finansijskom izvještaju Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije pravilno iskazala dio prihoda iz budžeta, u iznosu od 20.000,00 KM, koje je ostvarila po osnovu koalicionog sporazuma u okviru koalicije „Domovina“. Iako su pomenuta sredstva Hrvatskoj stranci prava Bosne i Hercegovine prenesena sa transakcijskog računa koalicionog partnera Stranke demokratske akcije, ona predstavljaju prihod iz budžeta, a ne ostali prihod kako ih je stranka prijavila.

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12.

(4) Troškove svih organizacionih dijelova stranke, osim organizacionog dijela u Brčko distriktu BiH, stranka je u finansijskom izvještaju iskazala kao troškove Središnjice stranke u Mostaru, u iznosu od 75.147,90 KM.

Troškove organizacionog dijela u Brčko distriktu BiH stranka je iskazala u iznosu od 80,00 KM. U postupku revizije, predsjednik političke stranke je dao izjavu da stranka nije ostvarila prihode i rashode koje nije prijavila revizorima Službe za reviziju, što važi i za njen organizacioni dio u Brčko distriktu BiH.

Neiskazivanjem troškova po organizacionim dijelovima stranka je prekršila odredbe odredbe člana 5. i člana 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

(5) Za dio troškova iskazanih u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, odnosno troškove mobilnog telefona u iznosu od 3.235,61 KM, stranka ne posjeduje račune. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa stranke, sa koga su vršena plaćanja telekom operaterima, kao i na osnovu izjave ovlaštene osobe za finansije stranke, utvrđeno je da je politička stranka plaćala troškove mobilnih telefona funkcionera stranke. Obzirom da isplate po navedenom osnovu imaju karakter ličnih primanja osoba čiji su računi plaćeni, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je imala obavezu da obračuna i uplati porez i doprinose u skladu sa poreznim propisima i trošak prijavi u finansijskom izvještaju u skladu sa članom 22. Pravilnika.

(6) Politička stranka je obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2015. godine, suprotno odredbama člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima, iskazala u zbirnom iznosu od 108.460,45 KM. Umjesto da obaveze iskaže prema svakom dobavljaču pojedinačno, sa datumom nastanka obaveze i iznosom obaveze na dan 31.12.2015. godine, politička stranka je dostavila pregled dobavljača (saldna konta iz poslovnih knjiga), u kome je evidentiran samo iznos obaveze, bez ikakvog podatka o datumu nastanka obaveza i njihovoj starosnoj strukturi.

Uvidom u poslovne knjige stranke utvrđeno je da su obaveze, koje je iskazala prema devet dobavljača³ u ukupnom iznosu od 34.267,45 KM, nastale u ranijem periodu te da stranka nije izvršila njihovo usaglašavanje sa dobavljačima, niti su dobavljači koristili pravna sredstva za njihovu naplatu.

Centralna izborna komisija BiH se obratila tim pravnim licima sa upitom da li su na dan 31.12.2015. godine imali potraživanja od Hrvatske stranke prava Bosne i Hercegovine i u kom iznosu. Na upit je samo Unevit d.d. Konjic dao odgovor da nema potraživanja, za Civitas d.o.o. je utvrđeno da je pravno lice likvidirano 20.11.2012. godine, dok sedam pravnih lica nije odgovorilo.

Na osnovu navedenog, činjenica je da Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije utvrdila, niti je u finansijskom izvještaju iskazala stvarno stanje svojih obaveza, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

c) Bez kvalifikovanja revizijskog mišljenja, skrećemo pažnju na porezne obaveze po osnovu ličnih primanja.

Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju na dan 31.12.2015. godine evidentirala obaveze po osnovu poreza i doprinosa na lična primanja u iznosu od 5.137,53 KM, koje potiču iz prethodnog perioda, a nije ih platila u skladu sa poreznim propisima.

---

³ Dnevni list sa potraživanjem od 13.761,85 KM, Večernji list Mostar sa potraživanjem od 7.695,03 KM, Fontana Mostar sa potraživanjem od 3.107,41 KM, Margson Agencija Mostar sa potraživanjem od 2.000,00 KM, Euro Code Mostar sa potraživanjem od 1.450,00 KM, Civitas d.o.o. sa potraživanjem od 1.404,00, DI trgovina Mostar sa potraživanjem 1.314,00 KM, Unevit d.d. Konjic sa potraživanjem od 1.200,00 KM i Soldo media Mostar sa potraživanjem od 1.080,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj stranci prava Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da u svrhu ostvarivanja svojih programskih ciljeva svake godine donosi program utroška sredstava,*
- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi u skladu sa Zakonima iz njene nadležnosti,*
- *da izvrši usklađivanje obaveza sa dobavljačima i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama,*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, te u zakonom propisanim rokovima izmiruje porezne obaveze,*
- *da isplatu gotovog novca iz blagajne vrši na osnovu ispravnih knjigovodstvenih isprava i da definiše postupke i procedure internih kontrola u vezi sa trošenjem finansijskih sredstava stranke i*
- *blagajničko poslovanje urediti tako da se razgraniče nadležnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Hrvatska stranka prava Bosne i Hercegovine nije se očitovala na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić